

Een biotoop van zot geweld

De tweede editie van het Victoria festival

ligt al even achter ons.

Wouter Van Looy

blikt terug.

Waar krijgt het jeugdtheater

interessante impulsen

en waar vliegt het de bocht uit?

Het jeugdtheater in Vlaanderen krijgt steeds meer te maken met de druk die ontstaan is door vernieuwingsdwang. Soms lijkt die dwang voort te komen uit de onrust omtrent een (ogenschijnlijke?) artistieke stilstand, soms ontstaat ze vanuit de bezorgdheid over een gebrekkige doorstroming. Er komen geen nieuwe gezelschappen bij, zelden zie je nieuwe regisseurs opduiken, ook op het podium staan vaak dezelfde mensen en nieuwe initiatieven blijken vaak ééndagsvliegjes, waardoor de signaaljury zich al moet haasten om ze een prijs te kunnen geven. Het jeugdtheater glijdt ondertussen voort langs een geëffend en goed georganiseerd pad. De euforie van de voorbije jaren heeft plaats gemaakt voor een gewenning en op de gewenning volgde de onrust over de interne dynamiek. De vraag naar middelen om de adrenaline op peil te houden wordt geregeld gesteld. Wat doen we met de opleidingen? Hoe trekken we nieuwe acteurs aan? Hoe motiveren we regisseurs en acteurs om voor het jonge publiek te spelen? Het lijkt een impasse waarin overigens niet alleen het jeugdtheater is terecht gekomen. Dirk Pauwels (artistiek leider van Victoria) drukt het als volgt uit: 'Er is geen status-quo ontstaan. Er is geen gebrek aan vakmanschap noch aan virtuositeit. Toch zijn de actuele theatervormen voor spelbaarder dan ooit, de uitzonderingen niet te na gesproken.'

Er worden nieuwe vragen gesteld of er wordt gezocht naar nieuwe vragen en nieuwe uitdagingen. Dat kan interessant zijn als het aanleiding geeft tot alertheid voor de vervlakking. Tegen die vervlakking kan je op verschillende manieren reageren. Veel wordt er op dit vlak telkens verwacht van nieuwe generaties. Al hebben die het aldus Pauwels allerminst gemakkelijk: 'Ze hebben het een stuk moeilijker dan hun generatiegenoten uit de wilde theaterjaren. Er is geen vergrijzing om tegen te reageren, hoogstens een vervlakking.' En vele nieuwe groepen trappen volgens Pauwels ook in de val: 'De erosie is spijtig genoeg ook merkbaar bij jongere groepen die in navolging van andere jonge groepen driftig op zoek zijn naar dé nieuwe theaterstijl. De resultaten zijn meestal ofwel neo-post-Discordiaans of

wel gewoon oerklassiek. Het jonge gezelschap heeft blijkbaar maar één doel voor ogen: zo snel mogelijk een vaste waarde worden en een gezelschap zijn waar de leden zelf en heel Vlaanderen fier over mogen zijn. Het lijkt er dus op dat er iets moet gebeuren.'

De vragen die worden gesteld omtrent vernieuwing kunnen ook destructief worden als het impassegevoel aanleiding geeft tot verlamming. Vernieuwers binnen het jeugdtheater kunnen wel rekenen op een talrijk, maar blijkbaar zeer kritisch ontvangstcomité, dat hen even snel langs de achterdeur zal buitenwerken als dat ze langs de voordeur werden binnengehaald. De reden daarvoor is niet ver te zoeken. Wie naast de Vlaamse en Nederlandse podia ook eens over de grens gaat kijken, moet toegeven dat het jeugdtheater van de lage landen op grote hoogte staat en er vele redenen zijn om het te koesteren. Er is veel opgebouwd rond het jeugdtheater de voorbije jaren. De lat werd hoog gelegd. Het zou doodzonde zijn als van de nodige en te verwachten adempauze die nu plaatsvindt, zou worden gebruik gemaakt om de verworvenheden overboord te gooien of de lat lager te leggen.

Korstmos

In deze context organiseerde Victoria het tweede Victoria festival, dat ik in grote mate bijwoonde. *In de geest van de nieuwe traditie en dus wederom verrassend*, zo luidde het in de

aankondiging. Het Victoria festival neemt een aparte plaats in bij de zoektocht naar vernieuwing. Het is geen festival meer van afgewerkte produkten, zoals dat tijdens de Stekelbees-festival-periode wel het geval was. Het is ook geen platform voor mooi en – volgens een artistiek concept – goed gevonden voorstellingen en evenmin is het een promotieplaats voor produktiehuizen die het festival zien als een markt waarop ze hun waar kunnen verkopen. Zelfs produkties van Victoria zie je niet meer op het festival. Victoria heeft het in verband met het festival graag over 'een biotoop van zot geweld', waarin de jongste generatie, al dan niet begeleid of voorbereid, naar hartelust kan experimenteren. Bovenal wordt binnen het Victoria festival veel plaats gemaakt voor de nog uit het ei kruipende kuikens van jeugdige theatermakers (om het woord 'jongejannen' niet meer te gebruiken). Voor het maken van dit presentatieplatform ging Victoria scheep met het Nieuwpoorttheater, dat het podium en de logistieke ondersteuning bood. De gezamenlijke noemer voor dit luik was *Korstmos*. *Korstmos* is een plantaardige mossoort die nauwelijks opvalt, toch bijna overal op kan groeien, daarom ook talrijk aanwezig is en als je er goed naar kijkt zelfs prachtig is.

De artiesten werden voorgesteld als 'onstuimige kwekers van delicate produkten die (nog) niet te koop zijn in onze grootwarenhuizen'. Zoals te verwachten was, leverde deze formule zeer wisselende voorstellingen af. Sommige voorstellingen bereikten ondanks de minimale artistieke begeleiding en de korte (opgelegde) duur van de voorstelling toch een boeiend resultaat. Het pleit voor Victoria dat de artistieke diversiteit van deze minivoorstellingen, die onder de noemer *Korstmos* getoond werd, erg groot is. De drie dansers van Latrinité zorgden voor een bruisende en goed gedoseerde voorstelling op muziek van Debussy (*Prélude à l'après midi d'un faune*) en Stravinsky (*Le sacre du printemps*). Onder de titel *Gij Goede Gij!* leverden Wim Van Gotha en Brenda Bertin sterke acteerprestaties op basis van een eigen tekst. Met video en klankband brachten Joz Deconinck en